

ЗВЯЗДА

Орган ЦКіМККП(б), ЦВКіСНК БССР

№ 114 (6090) 21 мая 1938 г., субота ЦАНА 10 КАП.

ВЫШЭЙШАЯ ШКОЛА КРАІНЫ СОЦЫЯЛІЗМА

Учора ў нашай газеце была надрукавана прамова таварыша Сталіна на ўрадзе работнікаў вышэйшай школы мая ў Крэмллі.

Уявіма мы амяжваем прамову таварыша В. М. Молатава на першай Усеаюзнай нарадзе работнікаў вышэйшай школы.

Прамовы вялікага правадыра народаў таварыша Сталіна і яго бліжэйшага аднакласніка — гэта прамовы таварыша В. М. Молатава з'яўляюцца прамовамі барацьбы за далейшы перамога і поспехі савецкай сацыялістычнай культуры.

Яны з'яўляюцца прамовамі перамогі і перамагання, тым мажым, які давае далейшы шлях работнікам навуцы, нашаму студэнцтву, усёй савецкай інтэлігенцыі.

Вялікай увагай, натхненнем і зацікаўленнем прачытаюць гэтыя выдатныя прамовы ўсе працоўныя нашай краіны. Усе вучоныя, усе наша цудоўная моладзь, якая рыхтуецца зараз да ўрадавых экзаменаў. Іх прачытаюць у нашых вышэйшых школах, якія з'яўляюцца ў нашай краіне вышэйшай школай сацыялізму і ў вышэйшых школах краіны капіталізму.

Прамовы таварыша Сталіна і таварыша Молатава гавораць аб тым, як перамагчы капіталізм, як перамагчы буржуазныя школы, як перамагчы буржуазныя вышэйшыя школы.

Прамовы таварыша Сталіна і таварыша Молатава гавораць аб тым, як перамагчы буржуазныя школы, як перамагчы буржуазныя вышэйшыя школы.

Прамовы таварыша Сталіна і таварыша Молатава гавораць аб тым, як перамагчы буржуазныя школы, як перамагчы буржуазныя вышэйшыя школы.

Прамовы таварыша Сталіна і таварыша Молатава гавораць аб тым, як перамагчы буржуазныя школы, як перамагчы буржуазныя вышэйшыя школы.

Прамовы таварыша Сталіна і таварыша Молатава гавораць аб тым, як перамагчы буржуазныя школы, як перамагчы буржуазныя вышэйшыя школы.

Прамовы таварыша Сталіна і таварыша Молатава гавораць аб тым, як перамагчы буржуазныя школы, як перамагчы буржуазныя вышэйшыя школы.

Прамовы таварыша Сталіна і таварыша Молатава гавораць аб тым, як перамагчы буржуазныя школы, як перамагчы буржуазныя вышэйшыя школы.

Прамовы таварыша Сталіна і таварыша Молатава гавораць аб тым, як перамагчы буржуазныя школы, як перамагчы буржуазныя вышэйшыя школы.

Прамовы таварыша Сталіна і таварыша Молатава гавораць аб тым, як перамагчы буржуазныя школы, як перамагчы буржуазныя вышэйшыя школы.

Прамовы таварыша Сталіна і таварыша Молатава гавораць аб тым, як перамагчы буржуазныя школы, як перамагчы буржуазныя вышэйшыя школы.

Прамовы таварыша Сталіна і таварыша Молатава гавораць аб тым, як перамагчы буржуазныя школы, як перамагчы буржуазныя вышэйшыя школы.

Прамовы таварыша Сталіна і таварыша Молатава гавораць аб тым, як перамагчы буржуазныя школы, як перамагчы буржуазныя вышэйшыя школы.

Прамовы таварыша Сталіна і таварыша Молатава гавораць аб тым, як перамагчы буржуазныя школы, як перамагчы буржуазныя вышэйшыя школы.

Прамовы таварыша Сталіна і таварыша Молатава гавораць аб тым, як перамагчы буржуазныя школы, як перамагчы буржуазныя вышэйшыя школы.

Па ўсёй рэспубліцы з велізарным палітычным уздымам праходзяць перадвыбарчыя сходы працоўных.

Савецкі народ намячае кандыдатамі ў дэпутаты Вярхоўнага Савета БССР сваіх лепшых сыноў і дачок, партыйных і непартыйных большэвікоў, знатных людзей краіны, патрыётаў нашай радзімы.

АБ ВЫШЭЙШАЙ ШКОЛЕ

(Прамова тав. В. М. МОЛАТАВА на першай Усеаюзнай нарадзе работнікаў вышэйшай школы 15 мая г. г.)

Таварышы, дазвольце перадаць Вам прамову таварыша Сталіна на ўрадзе работнікаў вышэйшай школы і ў Вашай асобе ўсім работнікам вышэйшай школы і савецкаму студэнцтву, большэвіцкаму прывітанню Цэнтральнага Камітэта партыі і Савета Народных Камісарыяў Саюза (Бурныя апладысменты). Рэдакуючыя воклічы: «Нахай жыве наш вялікі настаўнік таварыш Сталін, ура! Нахай жыве большэвіцкая партыя! Нахай жыве верны сартнік таварыш Сталін таварыш Молатаў!» Бурныя апладысменты.

I. РАЗВІЦЦЕ ВЫШЭЙШАЙ АСВЕТЫ ў СССР

Таварышы, наша вышэйшая школа прайшла да гэтага часу вельмі важны перыяд свайго развіцця. Прайшло 20 навучальных год вышэйшай школы пры савецкай уладзе. Прайшло апошняе дзесяцігоддзе, на працягу якога мы зрабілі карэнную перабудову вышэйшай школы.

У 1928 годзе пытанне аб вышэйшай школе ўсталява перад намі, як адна з буйнейшых палітычных задач. Гэта стала ясна пасля вырыцця шахцінскіх спецыялістаў. Тады выявілася з асобай сілай, як яшчэ наогул слаба савецкая краіна тэхнічнымі сіламі, як яшчэ жылі буржуазныя ўплыў і як раскінута работа замежнай агентурі ў асяроддзі старых спецыялістаў і як мы былі тады бедны кадрамі новых, сапраўдных савецкіх спецыялістаў.

І ў гэтых важных справах, таварыш Сталін быў галоўным ініцыятарам рэарганізацыі ВНУ і ВНУ на працягу 1928—1929 гг.

Цэнтральны Камітэт большэвіцкай партыі павінен быў уцямна ўзяцца да гэтага пытання. У выніку гэтага сетка нашых ВНУ і колькасць навучаючыхся ў іх значна павялічыліся. Тэхнічны і іншыя ВНУ былі пераўтвораны ў спецыялістаў. Склад навучаючыхся ў ВНУ значна абнавіўся, у першую чаргу, за лік дзяцей рабоча-сялянскага класа. Удзельная вага вышэйшай школы ў грамадскім жыцці краіны значна паднялася. Вышэйшая школа стала на ногі ў адпаведнасці з новымі патрабаваннямі савецкай дзяржавы.

Вама нарада сабралася ў момант, калі мы ўжо можам сказаць, што рэарганізацыя ВНУ ў асноўным закончана. ВНУ ў нашай краіне пабудаваны. Справа не толькі ў колькасці ВНУ і ў колькасці навучаючыхся ў іх, справа не толькі ў абноўленых навучальных праграмах, планах і т. п. Рэарганізацыя ВНУ ў асноўным завершана, завершана ў тым сэнсе, што яны пабудаваны і пачалі працаваць, будучыя сацыялістамі.

Гэта не значыць, што мы ўжо завяршылі становішчам у гэтым вышэйшай асветы, што ў нас няма буйных недахопаў у гэтай справе. Наадварот, аб гэтых недахопах нам яшчэ прыдзецца гаварыць. Але пераважна ВНУ гэта ўжо не тая ВНУ, якія мы мелі ў першыя год савецкай улады і нават 10 год таму назад. Калі ўзяць у погляды нашу вышэйшую асвету, нашы вышэйшыя школы, тэхнічныя і вясельныя, педагогічныя і медыцынскія, а таксама іншыя, то мы ўжо маем такую арганізацыю гэтай справы, якая ў асноўным адказвае ўсім важнейшым патрабаванням савецкай дзяржавы. Не прыкладна ўказваць на многія недахопы і калі хочаце, на пэўныя правалы ў некаторых галінах нашай вышэйшай асветы. Для гэта і створана Усеаюзнае нарада работнікаў вышэйшай школы, каб яна дапамагла разгледзець барацьбу з гэтымі недахопамі па-сапраўднаму, з усёй энергіяй і арганізацыянасна.

Вама задача палегчыць тым, што сетка асноўных вышэйшых навучальных устаноў пабудавана, што ўсё справа вышэйшай асветы атрымае ўжо дастатковы савецкага Саюза размах і ў нас ёсць усё неабходнае для далейшага развіцця вышэйшай школы, для росквіту вышэйшай асветы.

Параўнайце становішча нашай вышэйшай школы з вышэйшай школай капіталістычных дзяржаў і вы ўбачыце, каласальнае росніццё ў карысць СССР. Лёсы вышэйшай школы ў капіталістычных дзяржавах і ў Савецкім Саюзе, як і ўсякае іншае буйнае грамадскае з'явішча, адлюстроўваюць карэннае адрозненне ў развіцці двух светлаў — капіталістычнага і сацыялістычнага. У краінах капіталізму вышэйшая школа перажывае цяжкую паву крызісу, заняпаду. Іншая справа ў СССР. У нас адваротныя маляны.

Возьмем маючыся ў дзень апошняга года аб вышэйшай школе ў капіталістычных краінах. Атрымаем такі малянак аб ліку навучаючыхся ў ВНУ: ва Францыі і ў Германіі па 74 тыс., у Італіі — 73 тыс., у Вялікабрытаніі (па метраполі) — 51 тыс. Ва ўсіх частках так называемых «вялікіх дзяржаў» Еўропы, разам узятых, колькасць на-

вучаючыхся ў ВНУ дасягае 270 тысяч. Даладзім да гэтага, што колькасць навучаючыхся ў ВНУ Японіі складае 140 тысяч. Такім чынам, у Германіі, Італіі, Англіі, Францыі і Японіі, разам узятых, колькасць навучаючыхся ў ВНУ складае некалькі больш 400 тысяч. Параўнайце са становішчам у СССР — адні Савецкі Саюз з яго 550 тыс. навучаючыхся ў вышэйшай школе мае студэнтаў больш, чым усе ВНУ вялікіх дзяржаў Еўропы разам з Япо-

праўды. Вучоныя людзі і спецыялісты буржуазнага грамадства — выхадцы з маёмных слабаў, з буржуазных і дробна-буржуазных класаў. Ад гэтага грамадства зараз нельга чакаць добрага, перадавога, грамадскага выхавання. Таму буржуазныя і дробна-буржуазныя спецыялісты нярэдка адзначаюцца няадольнасцю зразумець, што капіталістычны лад ужо аджыў свой век. Многія з іх прадаўжаюць чапляцца за гэты лад, а ён жорстка адпачае ім

чышчы з залішняй, затрудняючай вучою многарадметнасцю, значыць — ліквідаваць рад шкоднічых агіднасцей, сур'ёзна перапрацаваць развіццё вышэйшай школы.

Цяпер вельмі пытанне аб кіруючых кадрах ВНУ. Падбору дырэктараў і прафесарска-выкладчых кадраў аддавалася ў апошні час нямаля ўвагі. Але ў гэтай галіне многа слабах месца. Мала падбраць, трэба яшчэ кіраваць гэтымі кадрамі. Між тым Галоўныя Упраўленні вышэйшых навучальных устаноў нярэдка працуюць вельмі слаба. Ды і Камітэты вышэйшай школы трэба яшчэ многа працаваць над падборам кіруючых кадраў ВНУ і над правільным правядзеннем штатна-акладнай сістэмы.

Параўнаўча мала тут гаварылася аб студэнцкіх арганізацыях. Між тым у вышэйшай школе яны граюць важную ролю. Ад іх работы можае залежыць у стварэнні спрыяючых умоў для вучобы, у забеспячэнні свабоднай дысцыпліны сярод студэнцтва, у грамадскім выхаванні моладзі. Нельга не адзначыць сваю каную на гэтай нарадзе прамову студэнткі Макаравай. Сваім выступленнем у прыватнасці накіраваў аб'яжавых адносін кіраўнікоў вышэйшых навучальных устаноў да ўжо наступных чынаў у вышэйшай школе тав. Макарава падкрэсліла накіраваў яшчэ ў нас моцны бюракратызм, бядуныя адносіны да навучаючыхся моладзі. Яна справядліва таксама абараніла сувязь бібліятэчнай ВНУ, таму што ў нашай краіне, дзе ў народзе развіліся такія велізарныя патрэбнасці ў кнізе, у ведах, бібліятэчная справа набыла вялікае дзяржаўнае значэнне, трэба аб студэнцкіх арганізацыях больш даваць аб сабе ведаць у патрэбных выпадках.

Работа камітэта вышэйшай школы павіна складацца яшчэ і ў будучыце вышэйшых навучальных устаноў, і ў клопатах аб тэхнічнай базе вышэйшай школы, і ў далейшым паліпавышэнні бытавых умоў студэнцтва, і ў многім іншым. Машыні павінен адлучыць дамоў з боку камітэта і нашы наркаматы. Але ўжо папер можна сказаць, што ў параўнанні з першым перыядам работы камітэта, калі да кіраўніцтва прабораліся буржуазныя перараднічкі-шкоднікі, камітэт заправаваў па-новаму. (Апладысменты).

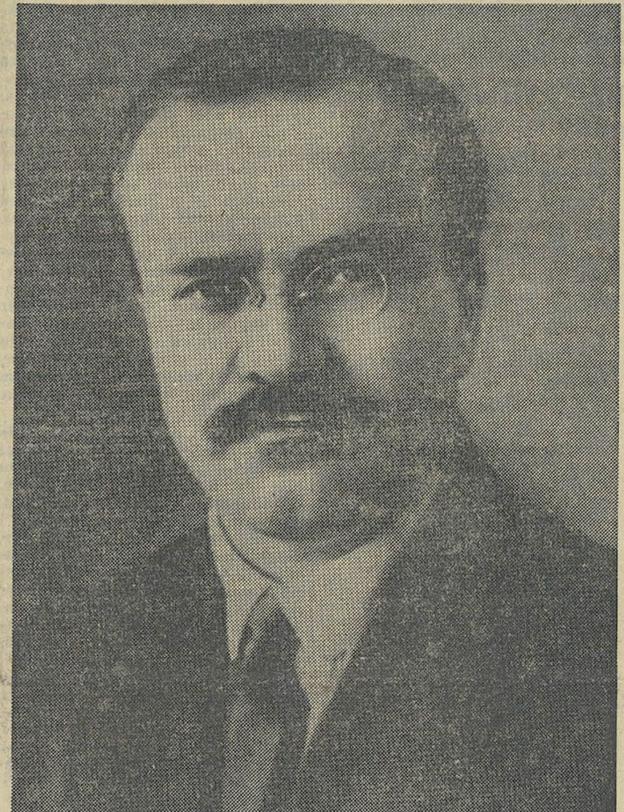
Можна і трэба гаварыць аб многіх недахопах у вышэйшай школе. Іх сапраўды многа. У дэкладзе і прамовах на гэтай нарадзе гаварылі аб гэтым. Але зараз неабходна сканцэнтравана ўвагу на галоўным. Трэба прызнаць, што сярод усіх недахопаў вышэйшай школы галоўным у даны момант з'яўляецца недахоп добрых падручнікаў. Гэта прызнаць і прафесары і студэнты. Аб недахопе падручнікаў тут гаварылася нямаля. Але гэта гэта пытанне не паставіць не на рэгу з іншым, а ў якасці пытання першаступеннай важнасці.

У нас не мала падручнікаў. Ёсць старыя падручнікі падручнікі, ёсць і абноўленыя добрыя падручнікі. Падрыхтоўваецца выданне новых і новых. На 1938 год намячаюць выдасці план выдання падручнікаў. Але гэта зусім не значыць, што ўказаны план выдання падручнікаў кожны-небудзь сур'ёзна падрыхтаваны. Гэты план трэба падвергнуць правярцы, не зводзячы справу да фармальнага зацверджання. Справядліва таксама ўказанне на тое, што нават падрыхтаваны падручнікі не заўсёды забеспяваюцца своечасова выданнем. Але галоўнае пытанне ляжыць не ў выданні галіна. Націск неабходна паставіць на падрыхтоўку, на складанні падручнікаў. Наколькі сур'ёзна пытанне аб падручніках, адпавядаючых нашым пяршым патрабаванням, вы ведаеце па прыкладзе выдання аднаго падручніка для сярэдняй школы. Складаны прафесарам Штасковым і яго групай падручнік гісторыі СССР атрымаў, як я вядома, не першую, а другую прэмію. Але каб атрымаць гэты падручнік, над ім нямаля прыпытоў працаваць і Цэнтральнаму Камітэту ВКК(большэвікоў). (Апладысменты).

Каб па-сапраўднаму забеспячыць выданне добрых падручнікаў, трэба працаваць вельмі вялікую работу. Трэба перш за ўсё ўмець сабраць неабходны для гэтага навукова-выкладчыцкі сілы. Трэба многа, настойліва і сур'ёзна папрацаваць над іх арганізацыяй па адпаведных галінах. Ажыццявіць правільнае кіраўніцтва гэтай справай, значыць — правесці сапраўды сур'ёзна і вельмі разумную работу.

Нам патрэбен падручнік, адпавядаючы сучасным патрабаванням. Ён павінен быць на ўзроўні сучаснай навукі і аўсім даступны навучаючымся па сваёй мове. Ён павінен даць неабходны аб'ём ведаў і разам з тым падрыхтоўваць навучаючыхся да яго будучай практычнай дзейнасці. Ён павінен шырока скарыстаць ранейшыя падручнікі і замежныя падручнікі, дзе вельмі многа каштоўнага для вучо-

вазяміце планаванне ў будучыце

шій. (Апладысменты). Мы маем права гаварыцца тым становішчам.

Работы клас, сялянства і інтэлігенцыі Савецкага Саюза могуць гаварыцца тым, што наша вышэйшая школа стаіць на высокім узроўні развіцця, што рабоча-сялянская дзяржава працягла да гэтай справы такія клопаты, якія не па плячу панонным буржуазным дзяржавам. (Апладысменты).

Вы ведаеце таксама, што для рэспубліцы дзяржаў характэрна, што за апошнія год колькасць ВНУ і навучаючыхся ў іх не толькі не павялічылася, а скарацілася. Вышэйшая школа ў буржуазных краінах не толькі не даступна працоўным, але яна ў многіх выпадках перажывае ўпадкі і параўналі нават з ранейшымі годамі.

Не глядзячы на гэта, ва ўсіх буржуазных краінах расце беспрацоўе сярод вучоных прафесій. Гэта адносіцца не толькі да Еўропы, але і да Амерыкі. Ёсць ужо такія галіны інтэлігенцкай працы, дзе палова спецыялістаў з вышэйшай асветы астаецца без работы, а застаюцца і без забеспячэння кавалка хлеба. Пашукаўце-жа ў нас беспрацоўнага вучонага, беспрацоўнага спецыяліста! Калі-б хто-небудзь знашоў у нас беспрацоўнага вучонага, мы-б яму далі прэмію! (Апладысменты, смех). У нас адваротнае становішча. Савецкая вышэйшая школа выпускае цяпер ужо штогод да ста тысяч спецыялістаў, а ў нас усё яшчэ вялікі недахоп у спецыялістах ва многіх галінах работы. У нашых умовах такія рэчы, як «беспрацоўе вучоных прафесій» гукаць проста дзіка.

Гаворыць і так, што людзі вучоных прафесій у капіталістычных краінах пакараны цяжкім беспрацоўем за тое, што многія з іх вельмі доўга працягваюць нядавольнасць зразумець рэальнасць і гінаць сучаснага капіталізма. У гэтай заўвазе ёсць зярно

II. РАШАЮЧА ЗАДАЧА ВЫШЭЙШАЙ ШКОЛЫ ў НАШЫ ДНІ

На Вашай нарадзе многа гаварылася аб недахопах нашай вышэйшай школы. І гэта правільна. Гэтых недахопаў не мала. Разам з ростам нашых патрабаванняў да вышэйшай школы гэтыя недахопы нам становяцца больш яснымі, а гэтыя патрабаванні растуць і будуць расці і далей.

Пабудаваны магучую сетку вышэйшых навучальных устаноў і адпаведнасці з гіганцкімі патрабаваннямі дзяржавы, мы яшчэ далёка не навялі залежнага парадку ў гэтай справе. За яку-б галіну вышэйшай школы мы не ўзялі, мы гэта адчуваем на кожным кроку.

Вазьміце планаванне ў будучыце

ростам беспрацоўя сярод вучоных прафесій. Але калі рабочыя і многія сяляне ў буржуазных краінах усё больш працякаюць рэвалюцыйным адмаўленнем капіталізма, то па гэтым шляху немінуча павіна пайсці і ўсё больш частка інтэлігенцыі, у першую чаргу з яе дэмакратычных слабаў.

Капіталізм ужо ва многіх краінах, можна сказаць, дабіўся таго, што ў рабочым класе ён мае сваёго непрымымага ворага. Колькасць незадаволеных расце не толькі сярод рабочых, але і сярод сялян, сярод дробных служачых, сярод саматужнікаў. Колькасць незадаволеных расце і сярод інтэлігенцкіх прафесій, настаўнікаў, урачоў, інжынераў, агруноў, прафесараў, пісьменнікаў, вучоных. Усё большае колькасць людзей у буржуазных краінах у тым ліку і сярод выхадцаў з прывілежаваных слабаў грамадства, з вучоных прафесій, з інтэлігенцыі, пераконваецца ў тым, што капіталізм ужо не адолеў забеспячэння развіцця культуры, развіцця навуцы, не здолеў служыць справе прагрэса. Гэтыя людзі звартаюць сваё ўважанне ў наш бок. Але мала пераканання ў няадольнасці капіталізма служыць прагрэса, мала і таго, каб зразумець небяспеку фашызма, які нараджаецца сучасным гіючым на карню капіталізмам. Трэба яшчэ знайсці дарогі з капіталізма да новага ладу. І вось гэта выклікае цяжкасць да Савецкага Саюза, да нашай работы, да нашага культурнага будучыня, да развіцця тэхнікі і навукі ў СССР. Нас вучаюць, на нашым прыкладзе правяраюць сваю крытыку капіталізма і шляхі паводу новага грамадства. Усё гэта накладае на нас адказнасць не толькі перад грамадскай думкай нашай краіны, але і перад грамадскай думкай усёго прагрэсіўнага чалавецтва. (Бурныя апладысменты).

Можна і трэба гаварыць аб многіх недахопах у вышэйшай школе. Іх сапраўды многа. У дэкладзе і прамовах на гэтай нарадзе гаварылі аб гэтым. Але зараз неабходна сканцэнтравана ўвагу на галоўным. Трэба прызнаць, што сярод усіх недахопаў вышэйшай школы галоўным у даны момант з'яўляецца недахоп добрых падручнікаў. Гэта прызнаць і прафесары і студэнты. Аб недахопе падручнікаў тут гаварылася нямаля. Але гэта гэта пытанне не паставіць не на рэгу з іншым, а ў якасці пытання першаступеннай важнасці.

У нас не мала падручнікаў. Ёсць старыя падручнікі падручнікі, ёсць і абноўленыя добрыя падручнікі. Падрыхтоўваецца выданне новых і новых. На 1938 год намячаюць выдасці план выдання падручнікаў. Але гэта зусім не значыць, што ўказаны план выдання падручнікаў кожны-небудзь сур'ёзна падрыхтаваны. Гэты план трэба падвергнуць правярцы, не зводзячы справу да фармальнага зацверджання. Справядліва таксама ўказанне на тое, што нават падрыхтаваны падручнікі не заўсёды забеспяваюцца своечасова выданнем. Але галоўнае пытанне ляжыць не ў выданні галіна. Націск неабходна паставіць на падрыхтоўку, на складанні падручнікаў. Наколькі сур'ёзна пытанне аб падручніках, адпавядаючых нашым пяршым патрабаванням, вы ведаеце па прыкладзе выдання аднаго падручніка для сярэдняй школы. Складаны прафесарам Штасковым і яго групай падручнік гісторыі СССР атрымаў, як я вядома, не першую, а другую прэмію. Але каб атрымаць гэты падручнік, над ім нямаля прыпытоў працаваць і Цэнтральнаму Камітэту ВКК(большэвікоў). (Апладысменты).

Каб па-сапраўднаму забеспячыць выданне добрых падручнікаў, трэба працаваць вельмі вялікую работу. Трэба перш за ўсё ўмець сабраць неабходны для гэтага навукова-выкладчыцкі сілы. Трэба многа, настойліва і сур'ёзна папрацаваць над іх арганізацыяй па адпаведных галінах. Ажыццявіць правільнае кіраўніцтва гэтай справай, значыць — правесці сапраўды сур'ёзна і вельмі разумную работу.

Нам патрэбен падручнік, адпавядаючы сучасным патрабаванням. Ён павінен быць на ўзроўні сучаснай навукі і аўсім даступны навучаючымся па сваёй мове. Ён павінен даць неабходны аб'ём ведаў і разам з тым падрыхтоўваць навучаючыхся да яго будучай практычнай дзейнасці. Ён павінен шырока скарыстаць ранейшыя падручнікі і замежныя падручнікі, дзе вельмі многа каштоўнага для вучо-

вазяміце планаванне ў будучыце

САКРАТАРУ ВЦСПС—тав. НІКАЛАЮ МІХАЙЛАВІЧУ ШВЕРНІКУ

Дарэгі Нікалай Міхайлавіч!

У дзень Вашага пяцідзесяцігоддзя ўдзялым ВЦСПС пільнае прывітанне Вам, стайкаму большэвіку, беззастаўна адданаму справе Леніна — асветнаму змагару з усімі ворагамі сацыялістычнай радзімы.

Пад Вашым кіраўніцтвам прафсаюзы СССР рашуча змагаюцца за ажыццяўленне задач комуністычнай партыі, радаснае і шчаслівае, вожжыце

культурнае жыццё ўсіх працоўных СССР.

Прэзідыум ВЦСПС жадае Вам яшчэ многа год працаваць на карысць камуністычнай партыі і на карысць усіх працоўных вялікага Савецкага Саюза, ілугага пад сіягам Леніна—Сталіна да ўсё новых пераможных камунізма.

ПРЭЗІДЫУМ УСЕАЮЗНАГА ЦЭНТРАЛЬНАГА САВЕТА ПРАФЕСІЯНАЛЬНЫХ САЮЗАУ.

